

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Évi ... 8 korona.
Félévi ... 4 korona.
Háromhavonta ... 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Nyári üdülés.

A mi derék, tudós doktorainknak az a hibájuk, mintegy az egyetemi tanulás idejéből rögzik beléjük, hogy az emberanyagot úgy tekintik, mintha csupa bábókból, grófkoból, bankárokból és más efféle nagy bugyelláris, előkelő urakból állana és ha nem igaz is, de nagyon találó az az adoma, a mely szerint a doktor azt rendelte a szegény ezigánylegénynek, hogy mindennap peccenyét kell enni, a mire a páciens nagy éhes szeméit kimeresztve, azt kérdezte, hogy hát hol fogják azt neki sütni, mert ő megenni hajlandó!

Ilyen tengeri kigyóformává nőtte ki magát műveltebb körünkben a nyaralás kérdése is. A derék doktor bácsik maguk is vágyván egy kis megérdemelt pihenésre, szívesen elküldik az embereket üdülő helyekre, a mi bizony nem is rossz dolog és föl szokta eleveníteni a kedélyt, az idegekre jótékonyan hat, elűzi a neurastheniát, a roszkedvűséget, a levertséget és a modern embernek ezertéle más bajait, mert az ő hátán annyi mindenféle fát vágnak, annyira nyuzzák, zaklatják őt minden oldalról nemcsak hivatalos dolgok, de társadalmi formaságok, a melyekbe manapság át szokták helyezni azt a műveltséget, a mit a régi patriarkális világ a szívben keresett, mert hát manapság reklámmá vált már minden, nemsokára talán már a ma született csecsemő is hátára nyomtatott reklám-hirdetésben fogja magasztalni jó tulajdonságait és így születik a világra, hogy a modernségben és az élet nagy hiúság vásárának esztelen törtetésében, másokat könyökkel félrelökő rút túlekedésben mindnyájunkat megelőzzön egy löfej hosszával. Ez a módnélküli törtetés, ez a lelketlen túlekedés jellemzi a mi korunkat, ennek szelleme nyomja rá bélyegét és akaratlanul is magával ragad mindenkit kisebb-nagyobb mértékben, mert ha vele nem haladunk, letipornak bennünket a túlekedő, öklelődző rohanók.

A hiúság vásárának ez a mohó törtetés renetegfűl megviseli a mai művelt ember idegeit

és pedig annál inkább, minél jobb ember az illető szívében. Mert a jóknak az a büntetésük a mai társadalmi rendben, hogy rájuk kap mindenki és tőlük várja ingyen mindenki, hogy rajtuk segítsen és könnyítsen, a mit a jó ember szívének belső hajlamaitól ösztönözöttve, meg is tesz, de ő aztán sokszorozva is érzi a társadalmi túlekedés idegölő fáradalmait.

Mit csináljon az ilyen ősszel, télen, tavaszon és nyárelőn át fáradozó művelt ember, ha hiával van a bankárok nagy bugyellárisának, ha nem mehet nyaralni Skandinávia hűs partjaira, sem az Alpok hómezői tövén nem ihatik frissen fejt juhtejet, sem a Tatra méregdrága üdülőhelyein nem nyaralhat, de meg a Balaton enyhe hullámaiban sem hűsölhet, sőt a szomszéd Várgede parkjában sem tölthet hosszú időt. Pedig érzi, hogy ez mind jót tenne neki, hogy ez mind igen üdvös volna, elűzné a levertséget, a rosz kedvet, az agyonhajszolt idegek embergyűlöli, gyilkos hangulatát! S ezt a kurát biztosnak mondják a doktor bácsik is a tapasztalattal egyetemben. De hát mikor a havi gázsikat csak úgy szabják ki, hogy abból egy magános ember szépen eléldéghelhet, telik mulatságra, telik telelésre, nyaralásra; de már a ki harmad-, negyed-, ötöd-, hatod- heted-nyolcadikkal van, az épen hogy csak nem koplal, meg nem rongyos, de az is csak úgy, ha kétszer is jól a fogához veri a garast. Így hát le kell mondani a modern értelemben vett nyaralásról. Pedig mintha boszszantani akarnák, mindenki csak azt kérdezi, hogy hol nyaral, hova fog utazni? mintha ez volna a természetes és magától értetődő dolog, olyan jól belebeszéltek a doktor bácsik az emberek fejébe.

Milyen jó a földművesnek, meg a szabadban dolgozó kézműves iparosnak, neki nem kell nyaralásról gondolkodni, ő az Isten tiszta kék égét látja maga fölött tavasztól őszig, ő azt az áldott derűs, őzondús levegőt szívhatja magába, a mitől újra éled a tüdő s a mi olyan jókedvre esiklandozza az embernek minden porcikáját, hogy szinte megkönnyebbül tőle még a tesi sulya is.

Élénkség, harezias zajos élet volt, most siri esend honol, a váromladék, a mint egy-egy oromról alátekint, sirkó gyanánt tűnik fel, mely a ragy eseményekben gazdag multnak temetőjét jelöli.

A száz berezű Gömörnek, mely oly sok festői szépségű vidékkel s nagy történelmi multat hirdető váromladékkal bir, egyik nevezetessége az elragadó vadregényes helyen, szécsitő magasságu szirt ormokon épült Murányvár, melynek jelenleg csak romjai láthatók már, de még romjaiban is oly fenséges az, hogy a szemlélőnek önkénytelenül vágya támad a várnak történetét ismerni.

Egy, a vár történetét röviden ismertető füzetre lenne a kirándulónak szükségük, egy tájékoztató terrajzzal, mely vezetőül szolgálna a váromok között, hogy mely épületnek mi volt egykor a rendeltetése. Azon hiányt óhajtom pótolni azzal, hogy ily füzetet közre boesájtának. Iju korom óta nagy érdeklődéssel viseltem Murányvár s annak története iránt, minden e tárgyban megjelent leírást s közleményt megszerestem s elolvastam, évek óta sok adatot gyűjtöttem.

Az érdeklődők pártolásától függ, hogy azon munka megjelenhessen. — Ara példányonként 1 korona.

Az előfizetési pénzt kérem ezimemre Salgótarjamba küldeni postautalványon, hogy a nyomandó példányok száma iránt mielőbb tájékozva legyek, s azon történeti ismertetés még e nyár folyamán, esetleg ez őszön megjelenhessen, lehetőleg egy-két képpel s a vár terrajzával s annak leírásával.

Ajánlom szíves pártfogásukba munkámat, melyből egy részt mutatványul itt közlök:

Széchy Mária, Murány várába érkezvén, őt egy sógora Illésházy, mint nővére Éva, szívesen fogadták. Különben tulajdonostársuk volt a várat és uradalmakat illetőleg, másik nővére Katalin s férje Lisztius János is állandó lakosai lettek a várnak.

Illésházy Murány várát s annak festői szép táját igen megkedvelte, tervbe vette, hogy rábirja Lisztiusékat

Az ilyen szabadban végzett munka valóságos áldás és orvosság az idegekre és a tüdőre s erősíti, edzi az emberi testet, de természetesen csak úgy, ha az emberi kapzsiság és telhetetlenség nem változtatja azt is elesigázó rabsággá, mert az emberben olyan örvényes hajlamok vannak, hogy ezt a szép napsugaras természetet mindenütt képes magának a pokol tornáczává változtatni, ha magát a Teremtő vezetésétől elszakítva, saját eszének pisla mécesére és szenvedélyé fokozódó hajlamaira bizza.

De azért a szabadban módjával végzett munka mégis a legüditőbb hatással van testre, lélekre egyaránt.

Azért a kinek nem jutott is olyan mód e földön osztályrészüll, hogy nyáron elhagyhassa rendes tartózkodási helyét és foglalkozása körétől távol, költségesebb módon hűsölhessen s ott pihentesse idegeit, az még épen ne essék kétségbe, nem kell neki azért elpusztulnia, ha Grönland jégsvatagjain nem kereshet is hűvösebb klímát, ha a Mont-Blanc vagy a lomnici-esűs tetejéről nem lógathatja is le fáradozó lábait. Lehet üdülni itthon is és olesón, lehet nyaralni Rimaszombatban is, ha az ember ésszerűen fölhasználja azt, a mit sok derék ember tapasztalása hasznosnak bizonyított az egészségre nézve. Mert tessék elhinni, sokkal jobb paraszt módra egészségesen élni, mint a legfőbb tudományosság szabályai szerint betegeskedni, vagy a legkiválóbb orvosprofesszor bonczoló kése alatt a legsikerültebb operáció után meghalni. Ezzel természetesen semmit sem akarok levonni sem a tudomány valódi érdemeiből, sem az operációkat nem kárhoztatom, igen sok esetben az az egyedüli mentés; csak arra akarom figyelmeztetni kevesebb vagyonnal megáldott embertársaimat, hogy temérdek orvosságot helyezett el a jó Isten a levegőbe, vízbe, földbe, napsugarba; éljünk azokkal jókor, mielőtt a patikára szorulnánk. Ezt úgy nevezik modern nyelven, hogy éljünk hygienikusan, a hygienia szabályai szerint. Ha ezeket betartaná az emberiség, bizony százszor kevesebb betegség érné és a doktor uraknak is

hagyják el Murányt és lakjanak állandóan a Lipesei várbán, Mária pedig hagyja el szintén Murány várát, s neki Enyiczket szánta, s mert Mária, sógora kívánságát teljesíteni nem akarta, sem Rákóczy pártjára állani nem volt hajlandó, Illésházy mindinkább kiméletlenebb lett Mária irányában, — Mária észre vette az ellene indított eselszövényeket, veszélyeztetve látta életét és vagyonát s a miatt igen szomorú s gondteljes napjai voltak s különben is elégedetlen volt alárendelt és függő helyzetével s sorsának változását óhajtotta.

E veszély s elégetlenség közepette vette Vesselényi Ferencnek Fülel vár kapitányának hozzá titkon küldött levelét.

Vesselényi Ferenc egy bátor, harezdedett férfiú volt, ki erőteljes, szép térfias külseje mellett nagy műveltséggel is birt, több esatában kitüntette magát, épen úgy megállotta helyét a harezteren, valamint az előkelő körökben való szereplésében is. Nagy tisztelője volt a nőeknek, nagy sikerrel tudott hódítani, s viszont élénk érdeklődés tárgya volt, s sok figyelemben s kitüntetésben részesült.

Első neje Bosnyák Zsófia, Fülel-vár parancsnokának leánya volt, egy szelid lelkületű, jó szívu, vallásos, a világ zajától visszavonuló házias nő volt. Vesselényi ellenben világi volt, szerette az élénkséget, kedve telt a fényes, zajos mulatságokban, — vágyott a hir és di-esőség után, nagy volt benne a tett-vágy s tetterő, s így a férj természete és jelleme egészen más volt, mint nejeé, mindazonáltal békés életet éltek, szerették egymást. Házasságuk nem soká tartott, mert Bosnyák Zsófia, a gyöngéd, szerető nő, egy erős meghülés folytán elhalt még fiatal korában.

Vesselényi Ferenc Fülel-vár parancsnokságával bizatván meg, helyét jelesen töltötte be, Rákóczy ostromló hadai ellen is jelesen védte meg a várat; azonban élénk természete foglalkozást keresett. A mint az ostromló hadak elvonultak s a harezok színhelye az ország más vidéke lett, ő tervbe vette, hogy a Rákóczy pártján

TÁRCZA.

Búcsú.

Isten veled szép leányka,
Áldjanak meg az egék!
Adj egy esókot, adj az utra,
Csattanósát, édeset.

Hadd kábuljon el a lelkem,
Ne fájjon úgy, hogy megyek,
Ne könnyezzen a két szemem,
Ha tűnnek a kék hegyek.

Óh, ne sírj hát, éj szemedben
Hadd a drága gyöngyöket,
Hisz, ha pár év tova lebben,
Ujra itt lesz kedvesed.

Ujra itt lesz hő szívével
Boldogságot hoz neked,
Töled többet soh' sem tér el,
A jó Isten hát veled.

Érmihályfalvay.

Murányvár története.

Rövid előadásban, több történelmi műnek alapján írta: CZIBUR ELEK.

„Zordon, de ragyogó lovakör! kiégett,
Piros éjszaki fény újra meggyújtalak,
Képzetem fátylaja újra meggyújt téged,
S lángodná! látszik a tündérkert ujjalag,
Melynek oly szép fája volt s oly szép virága,
Vitézség esertája, szereltem rózsája!

Petőfi „Széchy Mária” című költeményéből.

A büszke várak, a hajdani erős sas fészkek nagyobb részt romokban hevernek már, ott, hol hajdan

kellemesebb volna egészségügyi tanácsadók gyanánt szerepelni, mint esztelen életmóddal elrontott egészségeket foltozgatni. — De hát hiába szidjuk az embereket, ők csak lassan fognak megjavulni, saját kárukban tanulva és 10 ókos mellett mindig lesz 90 esztelen, a ki csak a hajlamok és szenvedélyek utain jár. Ezért mondtotta a sanfranciscói orvos, a ki kereskedők módjára reklám táblákon hirdette magát, egy tudós társának, mikor ez őt figyelmeztette arra, hogy ez a mód és eljárás szegyenletes a tudományra nézve: „Mit gondol kolléga ur, száz ember közül, a ki elmegy az ablaka alatt, hány okos ember van?” — „Talán kettő vagy három, ha sokat mondok, talán-talán nyolcz vagy tíz.” „Nos hát, ez a kettő, három vagy nyolcz-tíz az ön páciense, a többi az enyém!” Valóban ilyen az ember átlaga, nem kell neki az, a mi egyszerű, köznap, de vakon rohan az után, a mi messziről csillog!

Mi hát az a recept, a mit a higiénia előírhat azoknak, a kik nem mehetnek fürdőkre nyaralni? Az egész néhány rövid mondatba foglalható:

Járjunk a szabadban és dolgozzunk a kertben, mezőn, a napsugaras levegőn olyan ruházatban, hogy a levegő és napsugár lehetőleg érhesse testünket, tehát ne burkoljuk be téliesen, különösen lábainkat.

Edzzük magunkat mérsékelt hűvös és nem nagyon soká tartó fürdőzéssel, az erdő, mező fűvén, homokján mezitláb járással. A mai divat a cipőt főtt disznak tartja, pedig az csak arra való, hogy az időjárás viszontagsága ellen védelmet nyújtson, tehát nem ésszerű a nyári meleg idején agyonburkolózni.

Tegyünk sétákat és kirándulásokat a jó időben és ne féljünk egy kis napsugártól vagy izzadástól sem. Izzadás után, ha jól megtörülközünk, jobban esik a hűsölés. Szoktassuk le magunkat a sok ivásról, mert az hiába tágtija és rontja a gyomrot.

Táplálkozzunk könnyű ételekkel, a nyár nyújt elég friss főzelék- és gyümölestfélét, most van azoknak a szezonja, nem a hurkák, kolbászok és egyéb, a nagy melegben romlandó húsneműeké.

Kerüljük üdülés idején a rendes foglalkozás helyét és azt, a mi arra sokat emlékeztet. Igaz, hogy ezt legnehezebb megtartani és sokszor ez rontja el itthoni nyaralásunkat, de ha mind jól betartjuk, akkor néhány hét alatt itthon is jól fölülülhetünk. Tessék megpróbálni!

— hz. —

Nyílt levél Bodor István főgimnáziumi tanár urhoz.

Mint ennek a lapnak egyik régi oszlopos munkatársához, a főgimnázium s a mi kiesiny társadalmunk egyik érdemes és hasznos munkásához szólunk.

Magánaton talán rövidebben elintézhették azt az „ügyet”, melyben a nyilvánosság előtt keressük meg, de régi igazság lévén, hogy „verba volant, scripta manent”, mégis azt a formát vesszük igénybe.

A kik a mi ódon városunk nagytermében megfordulnak, élénk érdeklődéssel nézik a terem egyik sarkában üvegóra alatt meghúzódó ereklyéket, melyeket

lévő Illésházytól Murány várát elhódítja a császár részére, úgy azonban, hogy azt maga bírassa.

Tudomása volt arról, hogy Széchy Máriának sógora, Illésházy Gábor gróf mellett alárendelt szerep jutott, hogy Mária sorsával elégedetlen; éles esze átlátta, hogy Murányt, azon magas szirten álló erős várat, melyet több száz főből álló őrség védelmez, nyílt ostrommal hatalmába nem keritheti. Máriára gondolt, kinek kiváló szépségéről s regényes kalandokra hajló természetéről többször hallott, remélte, hogy őt nőül veheti s vele és általa Murányvár birtokába jut.

Széchy Mária híres szépségű nő volt s a férfivilág bálványja, kit kamarása, udvari poétája, később Gömör-megye alispánja: Gyöngyösi István is megénekelte. Tudta azonban Mária, hogy szép, büszke volt s különösen regényes kalandokra vágyó, a lovat úgy ülte meg, mint egy amazon, kedvelte a vadászatot és halászatot. Titkos imádói közé tartozott a főleki-vár parancsnoka: Vesselényi Ferenc is, úgy lehet, még első neje életében ismerte őt, mert az Máriával barátságban volt. Alig halt meg a szívjóságú Bosnyák Zsófia, Vesselényi első neje, Vesselényi már a Széchy Máriávali kalandokra gondolt. De nehéz volt a dolog s veszéllyel egybekötött. Mint kéri nyíltan nem léphetett fel, mert állásánál fogva ellenségének kellett lenni a Rákóczy-párti Illésházyak s töröknek kellett, hogy Illésházytól a nevezetes Murány várát elvegye, illetve azt hatalmába kerítse, ezt azonban csak úgy remélhette, ha a szép Széchy Mária szívét s kezét elnyernie sikerülend neki.

Gyors elhatározással levelet írt Máriának, azonban a levelet Máriához juttatni nehéz volt, mert harezias idő járt akkor, a vár szigorú felügyelet alatt állott, minden közlekedés igen nehéz volt s az ellenséggel való esetleges levelezés halálbüntetés terhe alatt tilos volt. A Murányvárból azon időben özvegy Kürthi Ferencné, a ráhói erősség birtokosnője volt a kulcsárnő, a ki a megvihatlan Murányvárból huzódik meg minden kin-

elmúlt idők dicsőségének emlékeül kegyelettel őrzünk időtlen időkig.

Azok közül, kik ezen ereklyéről beszélhetnének, sokan már „esendes emberek” lettek s örök álmukat alusszák a temetőbeli szomorú fűzek alján, de még sokan vannak, kik élénken emlékeznek vissza s tudják, mikor a rimaszombati koszorús dalárda országos hírű szép sikereit aratta.

Emlékezzünk, mikor Debreczen, Miskolcz, Pécs, Fiume, Budapest — hazánk e hatalmas nagy városai ékesszóló tanúi voltak annak, hogy a mi kis városkánk, mely kulturális szempontból elég magas színvonalon áll, tud produkálni, ha akar, szép sikert. Néhai Szabó Samu dr., Baksay István, Bodor István, Veress Samu dr. a dalárda büszkeségével: Váry János karnagygyal; oszlopos tagjaival; nehai Huszth Lajossal, Percz Samuval stb. vezették, sikerről-sikerre aratták a babérokat, melyek a mi dicsőségünket is öregbítették.

A városházán elhelyezett ereklyék között ott van egy szép ezüst koszoru, melyre rá van vésvé: „Miskolcz, 1884. aug. 6—11.” Huszonöt esztendő telt el azóta s most van a fordulója a lelkes napoknak, melyre kedvesen — bár némi kis bánattal — emlékezzünk vissza. Diadallal, muzikaszóval, órási nagy közönség részvétele mellett kísértük akkor koszorús dalárdánkat a városon végig, büszkéek voltunk, mert tudtuk, hogy érdem szerint illette meg az első díj dalárdánkat s hogy Miskolczon is ünnepelték dalosainkat s még a protekció sem szoríthatna volna le a meglepő precizitással szerepelt dalárdánkat, mely a hölgyek díjával kitüntetve jött haza.

És sugárzott az örömtől, a boldogságtól azok areza, kik a dalárdának e sikerében osztoztak.

Ma, a jó öreg Baksay István, ki ritka melegséggel érdeklődött a dalárda sorsa iránt, már visszavonult a közéleti szereplés színteréről, Bodor István tanár ur, dr. Veress Samu, Váry János, Lengyel Samu, Percz Samu azok, kikre még számíthatnánk, s ezért fordulunk tanár urhoz, kiből a dal szeretete bizonyára ma is meg van s kérjük, hogy e *huszonötödik évforduló nem volna-e alkalmas a dalárda új életre keltésére?*

E városban annyi kiváló jó hanganyag van, hogy szerintünk bátran hozzá lehetne látni a dalárda újra szervezéséhez s a télen tartandó összejöveteleken milyen kellemes szórakozásokra lenne kilátásunk!

Ha valakinek van egy kis érzéke a magyar zene-költészet, a magyar dal iránt, ha valaki tud lelkesülni a multak dicsőséges emlékein, úgy bizonyára tanár urra méltán hivatkozhatunk, s a dalról szóló dal is eszünkbe jut, melylyel a millenárius dalárversenyen — 1896. aug. 14-én — az aradiak brilliroztak:

„Mi szép a dal, ha szárnyra kél!
Bílnése nimes, senkít se fél,
Csapongva tör a nap felé,
Repül az Ur trónja elé,
Örök, szabad, szeplőtelen,
Világa a nagy végtelen,
Óh szép dalok, dicső dalok!
Daloljatok! Daloljatok!”

Mikor tehát e lapok hasábjain, melyek a tanár ur böles eszméit oly sokszor plántálták a közönség szívébe, az ügy iránt való érdeklődésre felkérjük, ajánljuk egyszerűsággal, hogy a régi koszorús-dalárda még élő tagjait összehívni sziveskedjék, hátha ők is felbuzdulnának a letűnt negyedszázad emlékein s a jubiláris forduló dalt eszuka ajkunkra.

Tudtukkal ezek az élő dalárdisták, kik a miskolczi versenyen részt vettek: Baksay István elnök, Bodor István alelnök, Váry János karnagy, Lengyel Samu igazgató, Percz Samu, Bódy István, id. Balázs József, Szabó József telekkönyvvezető, Percz Barna, idb. Rábel Miklós, idb. Törköly József, Czikora István, Kovács István, Csapó János ifj., Rakottgyay Lajos, Manczel József, Gaskó János, Varga András. A későbbi tagok közül köztünk van: dr. Veress Samu, Matolcsy Pál, Eperjessy József, Bodor László, Nagy Zoltán, Tibély László, Szalontay Samu stb. stb.

Értesítők.

A siketnámák „Cházár András” államilag segélyezett jolsvai intézetéről szóló értesítőt Markovits Arpád

esével, mert méltán tarthatott az ellenhadak pusztításától. Ráhoról gyakran hozottat zöldséget urasága részére.

Eppen nyári idő volt s Kürthiné Nagy Jánost küldte Ráhora, hogy onnan ugorkát hozzon; Nagynak Ráhora érkezéséről Vesselényit, ki akkor Rimaszombatban idézött, azonnal értesítették, ő a küldőnözöt ajándékok s fényes ígéretek által esküjének kivétele után arra bírta, hogy a levelet vigye magával és Széchy Máriának kézbesítse. Nagy egy ugorkának a belsejét kivágta s bele dugta a levelet; megérkezvén a várba, megmotoztatott ugyan, de minthogy nála semmi gyanusat nem találtak, bebocsátották a várba s a levelet Széchy Máriának átadta a nélkül, hogy sejtelve is lett volna arról valakinek.

Türelmetlenül várta Vesselényi a választ Füleken Széchy Máriától. Ot nap multán Mária hű szolgálja, Kádas lóháton jött Füleknél, ott a vár közelében megállapodott. Vesselényi a hírt véve, azonnal lóra ült s oda vágatott Kádashoz s mohón nyult a neki átadott levél után. Eleinte kellemetlenül érintette Vesselényit, hogy a levél sarga viasszal van lepecsételve, utóbb azonban megőrült, hogy a levélben örvendetes hírt olvasott. Levelenek tartalma körülbelül a következő volt: „Leveled soraiból megérttem tiszta szándékodat s nem is veszem kétségbe jóakarodat. Kivánságod velem szólhatni még most nem teljesíthető. Jelen körülményekben az lehetetlen is. Mihez kellessen magadat tovább tartani, szolgám által bővebben értesítendlek. Tápláld irántami hiedelmedet s légy áhlatos. Kívánja: Széchy M. Anna.

Többször olvasá már a kapott levelet,
S újra elolvassa, reszket keze s lelke,
Gyönyörű szép asszony, szép mindenek felett,
Egy eszem volt, azt is látásod elvette;
De ez egy ész helyett adott ezer szívet,
Csillagok csillaga, valamennyi tied!”

Petőfi: „S.échy Mária” ezimű költeményéből.

Vesselényi a levelet többször olvasta el, a szolgát gazdagon megjutalmazta s 1000 aranyat ígért neki, ha

igazgató közli a mult tanévről. Az intézetről első helyen ismertetést találunk s megtudjuk, hogy a hallás hiányban szenvedők s beszédbeli fogyatékossággal bíró gyermekek nevelésére és oktatására 8 évre terjedő képzési idő van szánva. Az év történetére vonatkozó adatokból a fokozatos fejlődés tűnik ki. Ötvenkét tanuló volt a mult évben. Az intézet a londoni kiállításon díszoklevelet és aranyérmét kapott. Az oktató testületnek két tagja volt. A növendékek osztályzata is közölve van. Az intézet jötevéiről megemlékezik az értesítő s az adományozók neveit közli. Egy év alatt 8019 kor. 90 fillér folyt be adományokból s a ministerium 1500 korona évi segéllyel támogatta az intézményt. Végül a siketnámák szüleinek szóló jó tanácsokat teszi közzé az intézet jeles igazgatója.

A kassai m. kir. állami felső ipariskola XXXVII. tanévről szóló értesítőjét Hincskamp Bernát igazgató állította össze. A gépészeti szakosztályban 149 növendék vett részt a három évfolyamon. Vasárnapi ipartanfolyamon 39 tanuló, 13 segéd, 14 gyakornok vett részt. A kazánfűtői tanfolyamnak 22, a stabil gépkezelőkének 20, lokomobil és eszplógépkezelőkének 32, dinamógépkezelőkének 18 növendéke volt. Az ipari továbbképző tanfolyamok is látogatottak voltak. Gázmotorkezelő kurzuson 16. Általános érdekű tantárgyak kurzusán 43, kézművesekén 17, mérlegismertető tanfolyamon 19. Épület és butorasztalos tanfolyamon 26, szabó tanfolyamon 44, cipész tanfolyamon 50, építési költségvetési tanfolyamon 22, vasbeton tanfolyamon 37, villamosság alapismeretek tanfolyamán 30, lakatos mesterek mérlegismertető tanfolyamán 22 növendék vett részt. Gömörvármegyéből 4 növendéke volt az intézetnek, melynek fenntartási költsége mult tanévben 119,374 kor. 93 fillér volt; vagyona 648,208 kor. 49 fillér. Az ifjusági egyesületek szép sikerrel működtek. Jövő tanévben szept. 1—4-ig lehet beiratkozni az iskolába.

Az egri érseki joglyceum mult tanévről szóló évkönyve a 29-ik évfolyam. A joglyceumnak első félévben 119, második félévben 105 hallgatója volt, ezek közül gömörmegyei 4, illetve 2 volt. A tanárok irodalmi működése külön fejezetben van felsorolva. A tanév történetére vonatkozó adatok után a statisztikai adatok közzöttenek, majd az évzáró ünnepélyről referál az évkönyv. A segélyegylet, olvasókör, torna- és vívó-egylet ez idén is élénk tevékenységet fejtett ki. A Munkás Akadémia áldásos működéséről külön fejezet szól. Az évkönyvet a jövő évi tudnivalók fejezik be, ebből megtudjuk, hogy szept. 1—12-ig az igazgatónál, 13—15-ig az egyes tanároknál lehet beiratkozni s a „Veni Sancte” szept. 14-én lesz.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Szabadságidő. Kolbay Sándor kir. táblai bíró, a törvényszéki elnök helyettese e héten kezdte meg szabadságát, s a törvényszék vezetését a szabadságáról visszatér Cseh István törvényszéki bíró vette át. Ugyancsak e héten kezdte meg szabadságát Pomgrác Dezső vizsgálóbíró, s a hivatali teendőket most dr. Musotter Miklós h. vizsgálóbíró látja el. Dr. Kálniczky Géza bíró is most kezd szabadságát, dr. Zehery István kir. törvényszéki és togházorsvos f. hó 2-án szabadságideje leteltével hazaérkezett, s most dr. Meskó Miklós vármegyei tiszti főorvost, ki e héten kezdte meg szabadságát, fogja hivatalában helyettesíteni. Ternyey János postae s távirtda felügyelő f. hó 3-án ment 4 heti szabadságra, a hivatal-főnöki teendőket távollétében Hermann Vilmos végzi. Dr. Kovács László polgármester f. hó 2-án hazaérkezett rövid üdüléséről.

Ág. ev. egyházi gyűlés. A gömöri ág. hitv. ev. egyházmegye folyó hó 2—3-án Ratkón a közelből

ezélnének elérésében segítségére leend. Kádással ismét egy levelet küldött Máriának egy kis órával együtt ajándékkal, levelében kérte a találkozást.

Néhány nap mulva megkapta a választ Széchy Máriától, amelyben arról értesít Vesselényit, hogy a jövő szombaton halászni fog a tiszolczi hegyről aláfoló patak mentén, jöjjön a jelzett időben Vesselényi oda, de csak kevés emberével jöjjön.

A meghatározott napon Vesselényi két kísérfővel az erdei utakon bolyongva, a jelzett helyre jött, nehogy észrevételessék s megösmertessék, az erdőben egy dombon helyezkedett el, a honnan a jelzett patakot egy hosszú darabon láthatták.

Várakozásuk közben dobergést s trombitaszót hallottak s meglátták a közeli uton egy több száz főből álló csapatot, a melyet gróf Illésházy vezetett a tiszolczi hegyről le a vár felé.

Ez rájuk egy kínos meglepetés volt, már árulásra gondoltak, hogy beakarják őket keríteni s elfogni, elhatározták, hogy ha kell, magukat bátran védeni fogják s ha lehet, menekülnek a közeli veszélyből.

Időközben nem kis csodálkozásukra látták, hogy a katonai csapat meg sem állapodva, Murány felé vonul. Mindazonáltal a várakozás már hosszadalmas volt s Vesselényi is már nagyon türelmetlen lett, míg végre Kádas, Széchy Máriának szolgálja oda vágatott hozzájuk s értesítette Vesselényit, hogy az Illésházy által vezetett 700 főből álló katonai csapat az Illésházy által Rákóczy részére Putnok vidékén gyűjtött segélyesapat, a melylyel Illésházy váratlanul Murányvárból jelent meg, hol az ő urnőjét, Széchy Máriát, ki épen azon időben kilovagolni akart, vissza tartotta, de kérte Kádas Vesselényit, legyen türellemmel, mert urnője minden esetre eljön s megküldé Vesselényinek óráját, zöld szalaggal átkötte, ajándékkal.

(Folyt. köv.)

és távolból szép számmal összegyűlt hívek nagy érdeklődése mellett tartotta a gyűlést. Az egyházmegye elnöksége, lelkészei mellett igen nagy számmal képviselve volt a világi elem is, ugyancsak derék munkát végezett a gyűlés vezetősége, midőn az egyházmegye ügyes bajos dolgait 63 pontba foglalt tárgysorozatát bölcsen és tapintatosan intézte el; pedig voltak elmérgesedett dolgok, régen sajtó sebek, melyekre óvatosan kellett alkalmazni a gyógyírt. A gyűlést megelőző napon d. u. 5 órakor magyar nyelven megtartott gyűléstiszteleten *Chalupka* gőmörpanyiti lelkész mondott szívhez szóló beszédet, mely után a város háza nagytermében a rosznyói polgári leányiskola javára rendezett műkedvelői előadás szórakoztatta a komoly egyházi munkához összegyűlekezett közönséget, ennek tiszta jövedelmeként 250 kor. fordították a leányiskolára. Az előadás műsora a következő volt: Népdalok. Éneklő: *Danis* János vezetésével a vegyes kar. — „A kis kíváncsi.” Monológ. Előadja: *Igó* Annuska. — Magyar népdal. Éneklő: *Kosztka* Lajosné; harmoniumon, illetőleg hegedűn kísérik: *Danis* János, *Buchta* János, *Lur* Mihály. — „Egy baleset.” Dialóg. Előadja: *Hallát* Jánosné és *Klinczko* János. — Népdalok. Czimbalom kíséret mellett éneklő: *Alegy* Gyuláné. — „A bajusz.” Szavalja: *Szuchács* János. — „Riza nótája.” Előadja: *Szontagh* Vilmos. Kísérik: *Lur* Mihály, *Buchta* J., *Klinczko* J. — „Spiritizmus.” Monológ. Előadja: *Danis* Aranka. — „Bordal.” Előadja: a vegyes kar. — A gyűlés lezajlása után a banketten egymást érték a felköszönők.

Katonai szemle. Szentkirályi *Nagy* Valér altábornagy a méntelepek katonai felügyelője szerdán, t. hó 4-én délben *Dezső* alezredessel és *Szereda* számvéző kapitánnyal együtt városunkba érkezett, s mindjárt kihajtott a méntelepre, hol szemlét és vizsgálatot tartott s a délutáni vonattal elutazott. Az altábornagy a méntelepet teljesen rendben találta.

Esküvő. *Kubinyi* János nagyrőzei kir. közjegyző t. hó 4-én tartotta városunkban esküvőjét *Vad* Margitkával, ölyvödi *Vad* Sándor, *Karezag* város volt főjegyzőjének szép és művelt leányával. Tanúk voltak: dr. *Kubinyi* Pál egyetemi m. tanár és *Vajda* András nagyrőzei rendőrkapitány. A fiatal pár az anyakönyvi hivatalból a ref. templomba ment s ott kapta meg az egyházi áldást.

Eljegyzések. Özv. *Hollósy* Józsefné kedves és szép leányát *Boriskát*, ki Füleken, mint tanítónő volt alkalmazva a községi iskolában, t. hó 1-én eljegyezte *Grédinger* Pál, a helybeli kir. adóhivatal tisztviselője.

Török László m. kir. kincstári bányamérnök, üzemfőnök Vashegyről mult héten váltott jegyet *Abatfalva* *Fodor* Sáriskával, *Fodor* Gusztáv földbirtokos és neje kedves leányával.

Krisztina Margitkát Csetnekről eljegyezte *Kusnyérik* Samu Hámosfalváról.

Lantos Jenő fiatal törekvő és keresett rimaszombati magánállatorvos t. hó 4-én váltott jegyet *Losonczon* *Kredens* Mór magánzó kedves leányával *Irmuskával*.

Jóteköny alapítvány. *Biess* Elemérné 100 korona alapítványt tett a nyomorék gyermekek javára, édes anyja: *Polgáry* Károlyné *Fodor* Izaura emlékére.

Halálozás. Gróf *Serényi* István, gróf *Serényi* Béla főrendiházi tag, putnoki nagybirtokos testvérbarátja 47 éves korában Dédesen t. hó 2-án meghalt. Az elhunyt gróf hült tetemeit t. hó 3-án szentelték be a dédesi kastélyban s aztán Putnokra szállították, hol t. hó 4-én helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban nagy részvét mellett.

Mértékhitelítő kirendeltség. A kereskedelmi miniszter a helybeli állami mértékhitelítő hivatal személyzeti létszámába *Fodor* Andor mértékhitelítőt kirendelte és szolgálattételre az Egyesület magyarhoni üvegyárak r. t. ujtalvölgyi üvegyárába osztotta be.

Katonák átvonulása. A miskolci 17-ik tüzérezred t. hó 1—2-án két részletben vonult át városunkon. 1-én délután 2 óra tájban érkeztek meg s az elhelyezés után ebédelt a tisztikar a Hungáriában, a legénység pedig a főzőhelyeken; másnap reggel 5 órakor indultak a nagyszabványú harcászati lögyakorlatokra. Másnap, 2-án délben érkezett meg az ezred másik része s ezek 3-án reggel indultak tovább.

Panasz a telefonra. Állandó és nagy a panasz a telefon kezelésre. Az előfizetők azt mondják, hogy nincs köszönet a bevezetésben, mert annyi sok bosszúsággal jár a telefon, hogy az emberek valósággal elkieserednek. Tessék csak megpróbálni ugy este 6—7 óra után telefonálni! Megpukkadhat a kagyló mellett az ember, s néha félóra hosszát is hiába vár az összeköttetésre. De napközben is akármikor megesik, hogy a központban levő tisztviselők nagyon el vannak foglalva, s akkor... várhatsz babám elvárhatsz, — akár meg is pukkadhatsz!?... Hát kérjük szépen a postai és távírdai igazgatóságot, az egyszerűen nem járja. A hol annyi előfizető, hivatal, megyei székhely stb. van, mint nálunk, tessék beosztani egy telefonkezelőt, a kinek nincs egyéb dolga, mint a telefonnál lenni, s az összeköttetéseket lebonyolítani. — És még valamire hívjuk fel a kir. posta- és távírdai igazgatóság figyelmét. Sokkal kisebb városokban, mint Rimaszombat — félakkora kereskedelmi forgalommal bíró helyeken — sem találjuk, hogy vasárnap délután csak egy óra hosszát lehet távíratotni: 2—3-ig, s este 8—9-ig adják ki az érkező távíratokat. Mindenki tudja, ki tárgyilagossá szemlélője a helyzetnek és viszonyoknak, hogy az utóbbi évek alatt a posta- és távírdai forgalom legalább is megnövekedett, a hivatali tisztviselők létszáma pedig alig növekedett. Felváltva kellene inspektiót tartani a postán a távíratfelvétel érdekében. Dél előtt 11 órától d. u. 2 óráig, s d. u. 3 órától másnap reggelig, ha valami fontos dolog adja elő magát, távíratotni nem lehet. Ez csaknem hihetetlen manapság, s esodálkozunk azon, hogy a kereskedők még nem kérelmeztek ez ügyben. Szükség esetén a kamara támogatását kell biztosítani a kérelem teljesítése érdekében. Mi szívesen lesznénk szószólói a telefonügy és a kedvezőtlen távírat felvétel sanálása érdekében teendő lépéseknek!

Halálozás. *Kovács* József járásbírói szolgálatos atyja: *Kovács* István t. hó 5-én 86 éves korában végelegyengülésben meghalt. 7-én délután temették el.

Eletmentés. *Márkus* László, ki a közelmúltban a berzétei bíró házához betört oláh cigányokat ügyesen kerítette a csendőrség hálójába, most újabb jelét adta bátorságának és ismeretes emberszeretetének. Ugyanis: a sebes és megáradt Murány vízében fürdő gyermekek közül az ár egy kis lánykát magával ragadt s egy forgatagba sodorta, hol élet-halál közt lebegett. Társai — a mint a bajt látták — kiáltozni kezdtek segítségért. Ezt hallva *Márkus* László, oda futott, beugrott a vízbe, a kis lánykát — ki már a víz alá merült — néhány pillanat alatt sikerült megmentenie.

Öngyilkosság a Garamon. A Garamvölgyön nagy szenzációt s általános részvétet keltett a hír, hogy a nándorhuzai vasuti állomás derék főnökének *Plauk* Kálmánnak fiatal szép felesége, szül. *Petrák* Ella, besztercebányai származású kedves nő, jul. 31-én, míg férje a vonatindítással volt eltöglalva, a lámpahorogra telakasztotta magát, s mire férje bejött a lakásba, halva találta a szerencsétlen asszonyt. Öngyilkossága okát nem tudják, bár úgy beszélnek, hogy régóta tervezte azt, mert már két ízben akart megválni az élettől, de férje mindig észrevette és sikerült megmenteni. Most későn jött a segítség. A korán elhunyt fiatal asszony hült tetemeit nagy részvét mellett temették el t. hó 2-án.

Tennis-mulatság. Mult szombaton rendezte a helybeli lawn-tennis egyesület saját pénzűre javára ez évben első mulatságát a városkerti vendéglő helyiségében. A mulatságot megelőzőleg vígan tenniszezett a társaság a mult évben épült kitérő karban levő pályáin, míg nyolcz órakor társas vacsorára gyűlt össze, melynek befejeztével csakhamar táncra perdült a fiatalok, s a határtalan általános jókedvnek és fészelen mulatozásnak a késő reggel vetett véget. — Régen volt alkalmunk részt venni oly kedélyes estélyen, a hol mindvégig a manapság már nagyon hiányzó egyszerűség és a mellett nem a kieriőszakolt jókedv, hanem a természetes vidámság honolt. Táncosban — dícséretére legyen fiatalosságunknak — nem volt hiány, a kik el nem jöttek, bizony sajnálhatják, mert mindenki táncolt, sokat táncolt és mert késő reggel az egész társaság egy oly jól sikerült estély emlékével távozott a mulatságból, melynek nemcsak a nagy erkölcsi, de az anyagi sikere is megvolt. — A közvacsorát és kiszolgálást a városkerti vendéglő jó hírnevű jelenlegi bérlője *Jelinek* szolgáltatta általános megelégedésre. Másnap, vasárnap ebédre pedig a fiatalok nagy része *Máriássy* László közismert igazi magyaros vendégszerető házában volt szívesen látott vendége, a hol is a kedves háziasszony, valamint bajos serdülő leánya és az előzőeken háziur figyelmes szeretetreméltóságukkal halmozták el vendégeiket. Itt is ebéd után *Oláh* Gyula muzsikája újra megszólalt, ismét kezdetét vette a tánc s a folytonos derült hangulat és tréfás mulatozás között észrevétlenül eltelt éjszaka után a késő reggeli órákban együtt távozott a szép társaság, hogy kipihenje a két napi mulatozás kellemes fáradsalmait. — A tennis estélyen jelen voltak névsorát is feljegyeztük, ott voltak, hölgyek: *Adorján* Lilly, özv. *Adorján* Lőrinczné, dr. *Barkóczy* Jusztinné, *Dessewffy* Paula, *Gundelfingen* Maresa, *Gundelfingen* Józsefné, *Hisnyai-Heinzelmann* Elly, *Kraysell* Miklósné, *Kubinyi* Izuka, *Kubinyi* Ferenczné, *Máriássy* Lili, *Máriássy* Lászlóné, *Máté* Jenőné, *Szakall* Etta és *Szakall* Adorné. — Férfiak: *Balgha* Kálmán, *Boda* Dezső, *Dapsy* Rezső, *Farkas* Balázs, *Gundelfingen* József, *Gyürky* István, *Hegyessy* István, *Kosztka* Árpád, *Komáromy* István, *Kraysell* Miklós, *Kubinyi* Ferenc, ifj. *Kubinyi* Géza, *Kubinyi* László, *Ladányi* László, ifj. *Madarassy* Gyula, *Máriássy* László, *Máriássy* István, *Máté* Jenő, *Molnár* Gyula, *Molnár* István, *Siebert* Károly, dr. *Soldos* Béla, *Szakall* István, dr. *Uthy* Kálmán és *Vietórisz* Gyula.

Hasznos képek jelentek meg a mult héten tereinken és közintézetekben. Ezek az *iszákoság elleni képek*. Látható rajtuk a rendes szív és az iszákos ember eltorzult szive; a rendes vese és az iszákos ember fölbarázdált veséje, látható továbbá az első pohár és az utolsó pohár, az előbbi jókedvűen hörpinti ki, az utóbbi után már a havon fagyva hentereg. Láthatók az iszákosnak nyomorék gyermekei egy csoportba hozva a vízfejűtől kezdve mindenféle nyomorékgaz. Erdekes az a két kép, a melyik a dolog nemzetgazdasági oldalát mutatja be: az egyik az a 36 hordó szesz, a mi egy iszákos gégején átlagos számítás szerint lekortyog, a másikon pedig az a szép tanya tünik föl, a mit megszerezhet, ha husz évig összegyűjti azt, a mit elivott volna. Igen tanulságos képek és nagyon korszerűek, mert nemzünk az anyagi és erkölcsi pusztulásba jut, ha meg nem állíthatjuk azon az uton, a mely a gége garatjának örvényén a földi és tulvilági pokol tenekére juttatja. Tudomásunk van róla, hogy egy-egy favágó 200—400 K. pálinka kontót csinál némely koresmában. Micsoda elivott vagyon egy szegény ember részéről! Nagyon igazat mondott a multkor egy derék vezérczikirónk is, mikor arra utalt, hogy a részegség a törvény előtt enyhítő körülmény, holott ennek súlyosbító körülménynek kellene lennie. Ilyen viszonyok között az iszákoság ellen küzdenünk kell, hogy megmentjük a társadalmat a pusztulástól és nem ok az, hogy az alkohol lehet néha gyógyszer is, használják orvosi rendeletre patikai adagokban, ha egy pohárkával gyógyszer, azért nem kell arra buzdítani, hogy egész hordóval igyanak, a mire ugyanis hajlandók az emberek. De a legérdekesebb az, hogy a főtér szögletéről leszakították az iszákoság elleni képet. Vajon miért? Valami bösz iszákos dühödött-e föl? vagy irigy koresmáros tettepe le? vagy talán valaki hazavitte tanulmányozás céljából?

Postagalamb-verseny. Mint lapunk multi számában jeleztük, ma egy hete sikerült postagalamb-verseny kiinduló pontja volt városunk. *Maléter* Gyula budapesti szenvedélyes postagalamb-tenyésztő 9 darab galambot küldött ide vonaton ketreczben *Geduly* Géza-nak azzal a kérelemmel, hogy a galambokat e hó 1-ső napján, és pedig 5 darabot reggel 9 órakor, 4 darabot pedig egy negyedórával később eressen fel. *Geduly* kinek segédkezett *Kern* Adolf is, kíváncsi nagy közönség előtt a galambokat a megjelölt időben pontosan eresztette ki, illetve indította utnak. A két csoportban

felrepített galambok egy nyomon minden gondolkozás nélkül a református torony északi oldalán vettek irányt s pár pillanat alatt Dúsa felé el is tüntek. Kétség tehát nem volt, hogy itt visszamaradtak volna. Most arról értesülünk, hogy a galambok kivétel nélkül és egyszerre érkeztek Budapestre 12 óra 7 perczkor. Gazdájuk pár perczel előbb várta, de bizonyára az akkori nagy szél velt a pár percznyi késés oka. Esodálatos, hogy a második csoport utolérte az elsőket s így egyszerre érkeztek be rendeltetési helyükre. Ugy halljuk, hogy legközelebb Rosznyóról fogják a galambokat telrepiteni.

Iparosok mulatsága. Az iparosok nyugdíjintézménye javára folyó hó 1-én kitérően sikerült mulatságot rendeztek a Polgári Olvasókör udvarán kérésített köröndben. A mulatságon szép számmal jelent meg városunk polgárságának öregje — fiatalja, s reggelig fokozott jókedv mellett tartott a minden tekintetben jól sikerült mulatság.

Mulatság Várgedén. A várgedei fürdő közönség fiatalága az ottani iskolák javára ma, folyó hó 8-án d. u. 3 órakor tombolával egybekötött táncmulatságot rendez 1 korona belépti-díj mellett. Ugy halljuk, hogy a mulatságra városunkból is sokan készülnek.

Állatkinzás. Jolsva völgyéről egy előkelő jószívű egyéniség tollából vettük a panaszos sorokat, hogy az ottani *Klein* fiakkeros lovai oly silány kosztban részesülnek, miszerint valósággal kilyűlnek a rúd mellől. Azonkívül a részeges magnezit fuvarosok lovai nem elég, hogy a fiakkeros lovaihoz hasonló rossz állapotban vannak s így képtelenek a terhes szekereket huzni, de e mellett valóságos állatias bánásmódban részesülnek. Naponta látni Jolsva utcaján e szegény párok vergődését, melyekről sokszor czafatokban csüng a bőr a sok veréstől és ezt a hatóság pipafüst mellett nézi az ablakból. Mennyiben az ilyen bánásmód büntetéssel sujhathó, felhívjuk erre az illetékes hatóság figyelmét, vegyen jó példát a mi rendőrségünk től.

A putnoki tüzoltó-egylet mulatsága.

Julius hó 25-én tartotta a putnoki tüzoltó-egylet XIV-ik közgyűlését a putnoki fürdőben. A közgyűlés után vacsora következett, melyen az egyesület és ez alkalomra meghívott királdi bányazenekar tagjai az egyesület díszelnökének, dr. gróf *Serényi* Bélának voltak vendégei. — Ezután tombolajáték, majd tánc következett, mely egész a reggeli órákig tartott. Az igazán jól sikerült mulatság legelsősorban *Fekethe* Nándor takarékpénztári elnökgazgató és *Hönsch* Ede nyugalmazott bányatanácsos tevékenységének köszönhető, de nagy elismerés illeti Putnok derék iparos polgárait is, kik mint minden alkalommal, ugy most is hathatósan működtek közre a siker érdekében. Fáradozásukat siker is koronázta, mert az elért tiszta jövedelem, mit az egyesület tüzoltó felszerelvényei gyarapítására fog fordítani: 464 kor. 65 fillér tesz ki, mely összeghez szíves adományokkal hozzájárultak: *Putnoky* Móricz, *Hungária*-gözmalom 30—30 kor. *Barta* Arnold 20 kor., *Hönsch* Ede 8 kor., *Ozdi* tüzoltó testület 6 kor., *Molnár* Viktorné, *Feleki* Ferencz, dr. *Székelly* József 5—5 kor., *Romhányi* Imre 3 kor., dr. *Seress* István, *Fekethe* Nándor, *Zólyomi* János, *Hepke* Theobald, *Steinhausz* Béla, *Friedl* György 2—2 kor., *Gy.* *Farkas* Gyula, *Dantsek* Gyula, *Kotocs* János, *Kinszky* Emil, *Lendvay* Dezső, *Schwarz* Bertalan, *Schwarz* Ármin, *Varga* József, *Simon* József, *Szatmáry* József, *Soltész* Adolf, *Szlabey* Ferencz, *Hédossy* Elemer, *König* Ignác 1—1 kor., *Stumpfinger* Jenő, *Pap* László 50—50 fill., *Kovács* Barna, *Ragályi* Lajos, *Kvint* Sándor, *Orosz* János 40—40 fillér. Összesen: 140 kor. 60 fillérral.

Bornylivántartási könyv törvényes bevételi és kiadási rovatokkal, tartós kemény kötésben megrendelhető és kapható ifj. *Rábely* Miklós könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat. Ára 2 korona.

Vendéglőt a feledi állomásra. Köztudomás szerint a feledi vasútállomásra a várótermekben ember emlékezet óta lehetett emni- és innivalót kapni. Most azonban, mióta a vasútállomással szemben levő épületben koresma nyílt meg, azóta a várótermekből kiköltözötték az étel- és ital kímérést is. Bár mindenki tudja ennek az okát, de az mireánk nem tartozván, azzal nem is foglalkozunk. Minthogy azonban ez ideig körülbelül 50 intelligens egyénnel aláírott ívet mutattak fel előttünk, kik kéri a régi állapot visszaállítását, sőt e czéla a tisztességes és jó híru *Kohn* Mór ottani vendéglőt ajánlják az államasutak üzletvezetőségének: mi részünkről szívesen helyt adunk ez óhajnak és mi is figyelmébe ajánljuk az üzletvezetőségnek e fontos kérdést, vagyis állítsa vissza a régi állapotot és minden más czelök félretételével adja meg ismét a közönségnek a régi kényelmet, hogy a több ideig, különösen pedig a déli vonatonál 2 óráig várakozó és Füle felé haladó közönségnek ne kelljen étlen-szomjan várakozni.

Kereskedő tanulóul

egy 13—14 éves fiu, a ki 1—2 gimnáziumi vagy polg. iskolai osztályt végzett, felfogadtatik azonnal **Imreh** Sándor fűszer- és csemegekereskedésében **Rimaszombat**.

ELADÓ HÁZAK.

A **Zsodoma-utca 8. sz.** alatti beltelek a rajta lévő kő és faházakkal, mintegy 300 □-öl kerttel; valamint a **Losonczy-utca 00. sz.** alatti beltelek kő és faházal, kerttel eladó. Ertekezhetni: **Varga István** magánzóval vagy **Szabó István** mézárossal Rimaszombat.

1—4

Uj! Czipő-üzlet. Uj!

Szíves tudomására hozom a mélyen tisztelt vevőközönségnek, hogy **czipész-műhelyemet folyó évi november hó 1-től a Deák Ferencz-utca 8. szám alatt czipőkereskedéssel fogom kibővíteni.** Tisztelettel

Kovács Zsigmond.

Kiadó bolt lakással.

Rimaszombatban az Erzsébet téren, eddig **Stehlinszky Ignác által ékszer-üzletül használt** bolt és a mellette lévő lakhelyiség **1910. év május 1-étől** több évre bérbé kiadó. — Bővebb értesítés nyerhető: 1-3. **SÜTEŐ ISTVÁN** ügyvéd urnál.

A közönség figyelmébe!

A helybeli gőz- és kádfürdőben a fürdési idő **augusztus hó 1-étől** következőleg lett megállapítva:

A gőzfürdő nyitva van:

1. Urak részére: Hétfőn, szerdán, szombaton egész nap reggeli 6 órától 8 óráig.

Csütörtökön csak délig, vasárnap délelőtt rendes napi árak mellett: — **délután 50%** árengedménnyel.

2. Nők részére: Kedden és pénteken egész nap reggel 6 órától este 8 óráig.

Csütörtökön **délután 50%** árengedménnyel.

Porzellán és kádfürdők mindig egész nap nyitva vannak reggel 6-8 óráig.

Ugyancsak naponta reggel 6-tól este 8 óráig a **közönség rendelkezésére áll a szakszerű vezetés mellett be rendezett hidegvíz gyógyfürdő is, mely különösen ideggyöngye, neurastheniás egyéneknek kiválóan ajánlatos. A kezelés orvosi utasítás szerint történik!**

Díjszabás a következő:

Egyszeri fürdésre — fürdőszállással és tyukszemvágással — **gőzfürdő-jegy** 1 K 20 fill.
12 bérlet-jegy 12 K — fill.
Tanuló-jegy darabonként K 80 fill.
Egy porzellán-fürdő lepedő és törülközővel 1 K 20 fill.
Kádfürdő-jegy K 60 fill.
Lepedő K 16 fill.
Törülköző K 96 fill.
Rimaszombat, 1909. július 31. Tisztelettel:

A fürdővezetőség.

Kereskedő tanulóul.

Egy 13-14 éves fiú. — a ki kellő iskolázottsággal bír. — kereskedő tanulóul azonnal elfogadjatik **Jolsván, Hoffmann Miksa** kereskedésében.

Árlejtési hirdetmény.

272. sz. — A debreczeni m. kir. méntelep eperjesi, debreczeni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1909. év november hó 1-től 1910. évi október hó végéig szükségelendő **kenyér, zab, széna, alomszalma és tűzifa** biztosítása iránt a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő irodájában **1909. évi augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartani.**

A takarmányszükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreczeni m. kir. méntelep számvevő irodájában megtudhatók, ahol a szállítási feltételek füzeté is betekinthető, és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Debreczen, 1909. évi július hó 1-én.

Debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnokság.

Kiadó bolt — eladó ház.

A város legforgalmasabb helyén, az **Andrássy-utca és Tompa-tér sarkon** levő első számú emeletes házban egy kisebb bolt azonnal bérbé vehető. — **Kossuth-utca 41. számú** ház, szépen rendezett udvarral és kerttel eladó. Venni, vagy bérleni kívánók értekezhetnek: 2-*) **Andrási László** ténylegkészséggel.

Pályázati hirdetmény.

1073. sz. — Várgede község előjárásága pályázatot hirdet az **1908. évi XXXVIII. t. cz. értelmében rendszeresített szülésznoi állásra.**

Pályázhatnak oklevéllel bíró szülésznök, kik kérényüket oklevéllel, anyakönyvi kivonattal, erkölcsi és eddigi működésüket igazoló hatóságai bizonyítvánnyal felszerelve a várgedei körjegyzői irodában legkésőbb folyó évi **szeptember hó 1-ig** beadhatják, mert az azon túl beadandó kérények figyelembe nem vétetnek.

Évi fizetés utólagos negyedévi részletekben a közpénztárból 180 korona.

Minden születési esettől 4 korona, hol igénybe veszik s ez összegért köteles 8 napig a betegágyas nő látogatni, ápolni, legszükségesebb teendőket nála s a gyermek körül elvégezni.

A hatóságilag megállapított szegényeknél köteles ingyen közreműködni.

A választás 1909. évi szept. hó 5-ik napján délután 2 órakor lesz a községi bíró házában.

A megválasztott állását október hó 1-én köteles elfoglalni.

Várgede, 1909. július 31.

Köhler Gusztáv,

Komló Mihály,

körjegyző.

bíró.

Gyümölcs.

Mindenféle befőzni és enni való gyümölcs — naponta friss szállítmány — **Kecske-métről** a legméréskeltebb áron kapható s öt kilós postakosarakban is megrendelhető Rimaszombatban: **ISSÁK SÁNDORNÁL,** Koháry-u., a Polgári Olvasókönyvtárral szemben.

A gazdaközönség szives figyelmébe!

Van szerencsénk a t. gazdaközönség szives tudomására adni, hogy gép- és áruraktárunkat **Koháry-utca 8. szám alatt** megnyitottuk. (11-12.)

Ez idő szerinti raktáron tartunk:

motorcséplő készleteket, arató-, fűkaszaló, vető- és szénagyűjtő gépeket,

valamint mindenféle kisebb gazdasági gépeket

Előnyös összekötéseinknél fogva módunkban áll műtrágyát mm-ként is valamint a cséplési időnyre salgótarjáni kőszén, melynek kizárólagos képviselőjét bírijük is, jutányos áron szállítani.

Elvállalunk: **malom, tégla- és szeszyár** berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett, a mennyiben kellő fedezet mellett 10-15 évi hitelt is nyújtunk. — Egyszerű levélbeli megkeresésre is a géposztályt vezető hivatalunk szives közlésével ill a t. közönség rendelkezésére.

Jelen hirdetésünket a t. gazdaközönség jóakaratu figyelmébe ajánljuk és kérjük b. megrendeléseinek lehetőleg idejekorán való beküldését, hogy azokat a legnagyobb gondossággal fogantathassuk.

Kérjük tisztelt üzletbarátainkat, hogy az eddig irántunk tanúsított bizalmukat és jóakarataikat részünkre továbbra is változatlanul fenntartsák sziveskedjének, melyre magukat érdemessé tenni mindig legfontosabb törekvésünk lesz.

A motor tulajdonosoknak különösen figyelmébe ajánljuk, hogy június 16-tól 12 motor szerelőt állandóan foglalkoztatunk, a kik szükség esetén az érdekeltek által igénybe vehetők.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R. T.

Könyvkötő tanulóul

egy 13-14 éves, jó magaviseletű fiú, immólvannai tudó, azonnal felvétetik **Rábely Károly** könyvkötészetében **Rszombat.**

Uj!

Üzlet megnyitás!

Uj!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **folyó évi augusztus hó elején — Kossuth-utca 1. sz., Kern-féle ház** (sarok helyiségben), — egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

fűszer-, bor-, ásványviz- és csemege-különlegességi üzletet

nyitok, hol a legszolidabb alapokra fektetett üzleti elvem mellett áruimat a legelső termelőktől szereztem be, miáltal azon kellemes helyzetbe jutok, hogy áremelkedés nélkül is pontos kiszolgálás mellett a legfrissebb és legjobb árukat hozhatom forgalomba.

Azonkívül a téli időnyre társas összejövetelekre, jourokra szandvichek készítését, hideg felszelteket tálakra, zsardinetteket díszes kosarakba izléses díszítések mellett mindenkor díjmentesen elvállalok.

Bel- és külföldi szakismereteim által azon kellemes helyzetben leszek, hogy a n. é. közönség legmagasabb igényeinek is kifogástalanul eleget tehetek, miszerint a n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

IMREH SÁNDOR,

fűszer- és csemege-kereskedő Rimaszombat.

ISKOLAKÖNYVEK

ódon és uj állapotban; továbbá mindenféle iskolai szerek nagy választékban kaphatók:

Ifj. Rábely Miklós

könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8.

Iskolakönyvek jutányos áron azonnal bekötetnek.

Hirdetmény.

4046. tvk. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Katrenyák Pál végrehajthatónak Offesárik Mihály és Katrenyák Ignác végrehajtást szenvedő elleni 5600 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő és az 1908. évi XXI. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Forgácsfalva községben fekvő s a forgácsfalvai 68. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1. 2. 4. sor 48, 49, 50, 51, 755. helyrajzi szám alatti beltelek, udvar, 27. összeirási számú ház és szántóföld ingatlanokból B. 1. alatt bevezetett Offesárik Mihály nevével álló 12 rész jutalékra 593 korona, — a forgácsfalvai 36. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 23-31 sorsszám alatti szántó, legelő, rét és erdő ingatlanból végrehajtható Katrenyák Ignác és Offesárik Mihályról Raesák Jánosné szül. Katrenyák Katalin Katrenyák Mária és kiskoru Katrenyák Jánosra, B. 539, 540, 541. alatt valamint az Offesárik András, Offesárik Márton és kiskoru Offesárik Jánosra átírt B. 529-531 alatt átírt 181464. rész jutalékra 111 korona, a forgácsfalvai 11 számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. 7. sorsszám 174-180. helyrajzi számú ház 11/0. összeirási számú ház, udvar, kert szántó ingatlanból Katrenyák Ignácra Raesák Jánosné szül. Katrenyák Katalin, Katrenyák Mária és kiskoru Katrenyák Jánosra átírt B. 12-14. alatti 1/4. rész jutalékra 520 korona, — a forgácsfalvai 218. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 2. sor 570, 571. helyrajzi szám alatti ingatlanból Katrenyák Ignác B. 2. alatti 1/4. jutalékára 56 korona.

A forgácsfalvai 257. számú telekjegyzőkönyvben

foglalt A. I. sor 507. helyrajzi szám alatti ingatlanból Offesárik Mihályról, Kubaljak Józsefné szül. Offesárik Katalin, Offesárik András, Offesárik Márton és kiskoru Offesárik János B. 3-6. alatti jutalékára 81 korona.

A rimakokovai 313. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1. 3274-3281. helyrajzi szám alatti malom, ház, szántó, rét és legelő ingatlanból B. 23. alatt bevezetve volt Katrenyák Ignácra Raesák Jánosné szül. Katrenyák Katalin, Katrenyák Mária és kiskoru Katrenyák Jánosra átírt 1/100. rész jutalékra 366 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1909. évi szeptember hó 23. napjának délelőtt 10 órája Rimakokován és 1909. évi szeptember hó 23. napjának Forgácsfalva** községében délután 3 óráig tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladotni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 59 korona 30 fillér, 11 korona 10 fillér, 52 korona, 5 korona 60 fillér, 8 korona 10 fillér, 36 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1882. LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1909. évi július hó 6-án.

Pongrácz, kir. törvényszéki bíró.